nieuws

Voor welke uitdagingen staat Vlaamse landbouw na 2020?

nieuws

Externe veranderingen hebben invloed op de wijze waarop land- en tuinbouwbedrijven zich zullen moeten organiseren. Daarom heeft het Departement Landbouw en Visserij een verkenning of ‘horizon scanning’ uitgevoerd. Deze verkenning is vanuit verschillende invalshoeken gebeurd, waarbij de belangrijkste externe veranderingen geclusterd zijn in vijf domeinen: maatschappij, technologie, consument, keten en overheid.

11 FEBRUARI 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:24

Lees meer over:
landbouw algemeen

Externe veranderingen hebben invloed op de wijze waarop land- en tuinbouwbedrijven zich zullen moeten organiseren. Daarom heeft het Departement Landbouw en Visserij een verkenning of ‘horizon scanning’ uitgevoerd. Deze verkenning is vanuit verschillende invalshoeken gebeurd, waarbij de belangrijkste externe veranderingen geclusterd zijn in vijf domeinen: maatschappij, technologie, consument, keten en overheid.
De land- en tuinbouw wordt voortdurend geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Als ondernemer proberen landbouwers daar zo goed mogelijk mee om te gaan. Daarnaast is het nuttig om met iets meer afstand van de dagdagelijkse beslommeringen te kijken naar de potentiële uitdagingen op de langere termijn. Met deze oefening wil het Departement Landbouw en Visserij het debat aanwakkeren en een aanzet geven om te anticiperen op de toekomstige ontwikkelingen, of het nu gaat om het afwenden van bedreigingen of het benutten van kansen. Als referentie werd de horizon na 2020 genomen.

De demografische prognoses geven aan dat er op regionale schaal voor de eerste decennia nood is aan een iets hoger voedselaanbod, maar dat deze trend tegen 2050

weer is uitgevlakt. Omdat de maatschappij ondertussen sterk zal verouderen, mag een kwalitatieve wijziging van het voedselaanbod verwacht worden, bijvoorbeeld anders bereid voedsel en kleinere porties. Tezelfdertijd zal de samenleving meer multicultureel worden, wat op zijn beurt om aanpassingen van de voedselketen vraagt.

De veranderende kijk van de maatschappij op de wijze waarop de land- en tuinbouwers produceren en de nauwe relatie tussen stad en platteland beïnvloeden de sectorontwikkeling. Een milieuverantwoorde productie is noodzakelijk, er zijn indicatoren (voetafdrukken) om de evolutie te meten en dierenwelzijn en dierziektebestrijding liggen gevoelig. Dat heeft gevolgen voor het gebruik van water, meststoffen en energie, de bijdrage tot biodiversiteit en de omgang met dieren. Kansen voor de landbouw liggen er in de nabijheid van de markt voor het merendeel van de landbouwproductie. Landbouwers kunnen namelijk ecosysteemdiensten en speciale producten aanbieden.

Algemeen wordt ingeschat dat er door middel van technische en technologische verbeteringen nog productiviteitswinsten te realiseren zijn, niet het minst op het vlak van de arbeidsproductiviteit. Voor de Vlaamse landbouw wordt het potentieel van systeembiologisch onderzoek en nanotechnologie als belangrijk ingeschat. Informaticatoepassingen fungeren daarin als een drijvende kracht. Onvermijdelijk komt ook genetische modificatie ter sprake in de studie. Vanuit een wetenschappelijk standpunt is het potentieel zeer groot, maar in de praktijk wordt dat potentieel niet benut. Het ziet er niet naar uit dat daarin op korte of middellange termijn verandering komt.

De trend naar aanscherping van de regels rond voedselveiligheid zal aanhouden, wat kleinere producenten parten kan spelen. Gezond voedsel wordt steeds belangrijker en een toenemende groep consumenten houdt rekening met duurzaamheid. Voor de landbouw en de voedingsindustrie en -handel bieden de voedingstrends kansen. Voor de diverse vormen van ‘new food’ is het potentieel verschillend. Voorbeelden zijn functionele voeding met gezondheidsbevorderende componenten, algen, insecten, vleesvervangers op basis van plantaardige ingrediënten en kunstvlees.

De impact van het wegvallen van de marktbescherming als gevolg van de liberalisering is voor de meeste Europese landbouwproducenten zeer groot. Landbouwers zullen daardoor in woeliger vaarwater terechtkomen. Ze zullen nog meer als zelfstandige

ondernemers moeten opereren, innovatief voor de dag komen en zich indekken tegen grotere risico's en prijsschommelingen.

Verwacht wordt dat er op het vlak van logistiek en keten nog heel wat bijkomende efficiëntiewinsten te boeken zijn. Door nieuwe technologie kan wereldwijd worden ingekocht en geleverd. Voorraden en overslag zouden vervangen kunnen worden door 'exact in time and on place'- leveringen. Er is ook potentieel voor complementariteit over sectoren heen op het vlak van het gebruik van hulpbronnen, energie, arbeid, kapitaal, logistiek, enz. Het sluiten van kringlopen zal in de toekomst alleen aan belang toenemen.

De netwerksamenleving zal de nauwe relatie tussen de overheid en de sector verder openbreken. Vanuit allerlei hoeken en kanten wordt er naar landbouw gekeken, wordt er over zijn invulling gebikkeld en ontstaan er nieuwe ontwikkelingen en innovatieve initiatieven en benaderingen rond wat landbouw vroeger als zijn domein opeiste. Voor vernieuwers binnen de landbouw en de overheid biedt dat mogelijkheden om nieuwe allianties te smeden rond landbouw en voeding. Het is aan de overheid om die verscheidenheid in de landbouw de nodige ruimte te geven en aangepaste kaders te creëren.

Meer info: Departement Landbouw en Visserij

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/

screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada